

Sygn. akt VI P 457/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSR Maria Sałacińska

Ławnicy: Elżbieta Godlewska

Jadwiga Janina Piłatkowska

Protokolant: protokolant sądowy Lena Fremmel

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2017 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa H. M.

przeciwko (...)w W.

o odszkodowanie

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki H. M. na rzecz pozwanego (...)w W. kwotę 60,00 zł (słownie: sześćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. przyznaje adwokat M. K. – ze Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie - kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych 00/100) powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu powódce H. M.;
4. przejmuje koszty wynagrodzenia biegłych w kwocie 1.371,88 zł (jeden tysiąc trzysta siedemdziesiąt jeden złotych 88/100) na rachunek Skarbu Państwa.

Elżbieta Godlewska SSR Maria Sałacińska Jadwiga Janina Piłatkowska

Sygn. akt VI P 457/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 czerwca 2013 roku (data na kopercie) powódka H. M. wniosła o uznanie za bezskuteczne wręczonego jej wypowiedzenia umowy o pracę oraz o zasądzenie od pozwanego (...) w W. na jej rzecz odszkodowania z tytułu niezasadnionego rozwiązania umowy o pracę.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że główną przyczyną wręczenia jej wypowiedzenia umowy o pracę jest przydzielenie przez nowego dyrektora szkoły większej ilości godzin z przedmiotu geografia żonie dyrektora, zamiast powódce. Powódka dodała, że z jej informacji wynika, że znalazłoby się dla niej co najmniej pół etatu z geografii, a ponadto posiada ona przygotowanie do nauczania podstaw przedsiębiorczości, co oznacza, że jej etat powinien zostać ograniczony, ale nie powinna otrzymać wypowiedzenia. Powódka wskazała również, że zmiany organizacyjne

są jedynie przykrywką, zaś wręczenie jej wypowiedzenia jest dalszym etapem stosowanego wobec niej mobbingu. Powódka podniosła, że jej zdaniem wskazane przyczyny wypowiedzenia są fikcją.

Powódka wniosła również o przywrócenie jej terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia, wskazując, że wypowiedzenie otrzymała dnia 6 maja 2013 roku, a od 13 maja 2013 roku do 17 czerwca 2013 roku zachorowała, a jej rozstrój zdrowia uniemożliwił jej złożenie odwołania do Sądu.

(pozew – k. 1 – 2, oświadczenie – k. 4)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany wskazał, że wypowiedzenie zostało dokonane zgodnie z prawem, a wskazane w nim przyczyny są konkretne i rzeczywiste. Pozwany podniósł, że planowana liczba godzin geografii w roku szkolnym 2013/2014 wynosi 4,79 godziny tygodniowo, a planowana liczba godzin podstaw przedsiębiorczości – 6 godzin tygodniowo – ale tylko w przypadku rekrutowania trzech klas pierwszych w gimnazjum. Z dotychczasowego doświadczenia zaś wynika, zdaniem pozwanej, że uda się utworzyć tylko jedną klasę, co oznacza, że w rzeczywistości łączna liczba godzin w tygodniu z geografii i podstaw przedsiębiorczości to 4,79, czyli poniżej 0,5 etatu. Takie ograniczenie zaś miało spowodować koniczność wręczenia powódce wypowiedzenia. Pozwany zaprzeczył również, aby wobec powódki był stosowany mobbing.

(odpowiedź na pozew – k. 11 - 16)

Pismem procesowym z dnia 9 czerwca 2015 roku pełnomocnik powódki sprecyzował powództwo wnosząc o zasądzenie na rzecz powódki odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę w kwocie 5.373,39 zł.

(pismo procesowe z dnia 09.06.2015r. – k. 153 - 154)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka była zatrudniona w pozwanym od dnia 1 września 2000 roku do dnia 31 sierpnia 2006 roku jako nauczyciel mianowany, zaś od dnia 1 września 2006 roku jako nauczyciel dyplomowany na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony. Dnia 3 października 2000 roku powódce nadany został stopień nauczyciela mianowanego. Z kolei dnia 22 sierpnia 2006 roku powódka uzyskała stopień nauczyciela dyplomowanego. Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki liczone jak ekwiwalent za urlop wynosiło 1.791,13 zł brutto.

(dowód: umowy o pracę – k. 1 cz. B a/o powódki, k. 21 cz. B a/o powódki, k. 31 z. B a/o powódki, k. 52 cz. B a/o powódki, k. 56 cz. B a/o powódki, k. 64 cz. B a/o powódki, k. 68 cz. B a/o powódki, akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela – k. 6 cz. B a/o powódki, zaświadczenie o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego – k. 67 cz. B a/o powódki, zaświadczenie o wynagrodzeniu – k. 33)

W roku szkolnym 2012/2013 liczba klas była mniejsza w porównaniu z poprzednimi latami, liczba ta od paru wcześniejszych lat sukcesywnie się zmniejszała. W roku szkolnym 2012/2013 w skład pozwanego (...) w W. wchodziły technikum, zasadnicza szkoła zawodowa, zasadnicza szkoła zawodowa dla dorosłych oraz liceum ogólnokształcące. Od roku szkolnego 2013/2014 do liceum ogólnokształcącego nie było już chętnych i nabór nie był prowadzony, zakończyła również swoją działalność szkoła zawodowa dla dorosłych.

(dowód: zeznania świadka A. P. – k. 91 – 93, zeznania dyrektora pozwanego M. Ł. – k. 105 – 107)

Powódka zajmowała się w pozwanym (...) nauczaniem geografii i podstaw przedsiębiorczości. Powódka wcześniej nauczała również niektórych przedmiotów zawodowych, jednak po wprowadzeniu zmian od 1 września 2012 roku mogła ona nauczać już tylko geografii i podstaw przedsiębiorczości. W roku szkolnym 2012/2013 powódka była zatrudniona w wymiarze 10,37 godzin pracy.

(dowód: zeznania dyrektora pozwanego M. Ł. – k. 105 – 107, aneks do umowy o pracę z dnia 01.09.2012r. – k. 5 dokumentów dodatkowych do a/o powódki (niebieski skoroszyt))

W arkuszu organizacyjnym na rok szkolny 2013/2014 sporządzonym dnia 30 kwietnia 2013 roku przewidziano na ten rok szkolny łącznie 10,79 godzin geografii i podstaw przedsiębiorczości tygodniowo (6 godzin podstaw przedsiębiorczości i 4,79 godzin geografii). Arkusz ten został zatwierdzony przez starostę (...) dnia 17 maja 2013 roku. Jednocześnie z zatwierdzeniem tego arkusza dyrektor pozwanego (...) w W. został powiadomiony przez zastępcę naczelnika wydziału edukacji, kultury i promocji starostwa powiatowego w W. o konieczności przeprowadzenia analizy stanu zatrudnienia kadry pedagogicznej i ewentualnym podjęciu do dnia 31 maja 2013 roku decyzji kadrowych, wynikających ze zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnienie nauczyciela w pełnym wymiarze godzin. Ponadto w piśmie tym powiadomiono dyrektora o tym, aby uwzględnił on również możliwość zaistnienia konieczności zmiany zatwierdzonego arkusza organizacyjnego po zakończeniu naboru do klas pierwszych, na podstawie analizy aktualnego przebiegu tego naboru.

Dyrektor szkoły przeprowadził analizę, w wyniku której doszedł do wniosku o konieczności rozwiązania stosunku pracy z czterema nauczycielami – M. M., T. M., J. C. i H. M.. Ponadto sześciu dalszym nauczycielom zaproponowano porozumienia zmniejszające ich wymiar etatu.

(dowód: arkusz organizacyjny na rok szkolny 2013/2014 z dnia 30.04.2013r. – k.. 18, zarządzenie nr 61.2013 starosty (...) z dnia 17 maja 2013 roku – k. 20, pismo z dnia 17 maja 2013 roku (...) – k. 21, plan zmian kadrowych – k. 22)

Dnia 6 maja 2013 roku powódka odebrała oświadczenie pracodawcy w przedmiocie rozwiązania z nią umowy o pracę za wypowiedzeniem. W uzasadnieniu wypowiedzenia pracodawca wskazał, że zmniejszająca się liczba oddziałów i zmiany w planach nauczania spowodowane wprowadzeniem nowej podstawy programowej w szkołach ponadgimnazjalnych spowodowały zmniejszenie się liczby godzin przedmiotów, do prowadzenia których powódka ma kwalifikacje. Pracodawca wskazał wobec tego, że z planowanej organizacji roku szkolnego 2013/2014 wynika brak możliwości ograniczenia zatrudnienia powódki.

(dowód: wypowiedzenie umowy o pracę – k. 3 i k. 3 dokumentów dodatkowych do a/o powódki (niebieski skoroszyt), zeznania powódki H. M. – protokół rozprawy z dnia 13.11.2015r. od 00:03:38 do 00:40:18)

Na dzień wręczenia powódce wypowiedzenia w pozwanym (...) było trzech nauczycieli mających kwalifikacje do nauczania geografii – powódka, B. Ł. oraz K. Z..

(dowód: zeznania dyrektora pozwanego M. Ł. – k. 105 – 107)

Dnia 6 maja 2013 roku powódka pracowała – prowadził zajęcia z geografii. Z kolei dnia 8 maja 2013 roku również była w pracy – była ona jednym z członków komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej egzamin maturalny z matematyki.

Powódka w dniach od 13 maja 2013 roku do 17 czerwca 2013 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim. Miała ona wówczas zalecenie bezwzględnego przyjmowania leków przeciwnociwdepresyjnych, które nie są przeciwwskazaniem do prowadzenia pojazdów, mogła ona chodzić, opuszczać miejsce zamieszkania. Powódka ma dwie córki, obie w 2013 roku studiowały – jedna w C., a druga w W.. Córki przyjeżdżały na weekend do matki, córka studiująca w W. kontaktowała się z matką co 3 dni.

W okresie od 13 maja 2013 roku do 27 maja 2013 roku przyczyną zwolnienia lekarskiego powódki był zespół depresyjny – F32. Z kolei w okresie od 28 maja 2013 roku do 17 czerwca 2013 roku powódka otrzymała zwolnienie lekarskie od neurologa ze względu na nasilone dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego i zawroty głowy.

U powódki rozpoznano przewlekłe dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego oraz zawroty głowy. W okresie od 6 maja 2013 roku do 13 maja 2013 roku dodatkowo u powódki rozpoznano zaburzenia adaptacyjne. Jednak stan zdrowia powódki, w tym też jej stan psychiczny, w okresie od 6 maja 2013 roku do 13 maja 2013 roku nie powodował jej niezdolności do sporządzenia odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę, zdawała sobie ona sprawę ze skutków wręczenia jej wypowiedzenia.

Powódka jest osobą niepełnosprawną, symbol niepełnosprawności 10-N (choroby neurologiczne), jej niepełnosprawność datuje się od 15-go roku życia. Od dnia 11 grudnia 2003 roku jest zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

(dowód: protokół przebiegu części pisemnej egzaminu maturalnego z dnia 8 maja 2013 roku – k. 328, dziennik zajęć – k. 329, zwolnienia lekarskie – k. 5 – 6, zeznania świadka I. N. – k. 134 verte – k. 136, zeznania świadka K. M. – protokół rozprawy z dnia 28.04.2017r. od 00:07:53 do 00:45:30, opinia biegłego z zakresu psychiatrii – k. 212 – 217, opinia biegłego z zakresu neurologii – k. 231, k. 284 i k. 348, ustne wyjaśnienia biegłego z zakresu psychiatrii – protokół rozprawy z dnia 22.02.2017r. od 00:05:35 do 00:32:35, ustne wyjaśnienia biegłego z zakresu neurologii – k. 404 – 405, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 407)

Zgodnie z arkuszem organizacyjnym na rok szkolny 2013/2014 sporządzonym 30 sierpnia 2013 roku, czyli w momencie, gdy znane już były wyniki naboru do (...)w W., na ten rok szkolny ostatecznie przewidziano jedynie 4,79 godziny geografii i podstaw przedsiębiorczości tygodniowo (2,79 godziny geografii i 2 godziny podstaw przedsiębiorczości). Arkusz ten został zatwierdzony dnia 6 września 2013 roku.

(dowód: arkusz organizacyjny z dnia 30 sierpnia 2013 roku – k. 103)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z: umów o pracę – k. 1 cz. B a/o powódki, k. 21 cz. B a/o powódki, k. 31 z. B a/o powódki, k. 52 cz. B a/o powódki, k. 56 cz. B a/o powódki, k. 64 cz. B a/o powódki, k. 68 cz. B a/o powódki, aktu nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela – k. 6 cz. B a/o powódki, zaświadczenia o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego – k. 67 cz. B a/o powódki, zaświadczenia o wynagrodzeniu – k. 33, aneksu do umowy o pracę z dnia 01.09.2012r. – k. 5 dokumentów dodatkowych do a/o powódki (niebieski skoroszyt), arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2013/2014 z dnia 30.04.2013r. – k. 18, zarządzenia nr (...) starosty (...) z dnia 17 maja 2013 roku – k. 20, pisma z dnia 17 maja 2013 roku (...) – k. 21, planu zmian kadrowych – k. 22, wypowiedzenia umowy o pracę – k. 3 i k. 3 dokumentów dodatkowych do a/o powódki (niebieski skoroszyt), protokołu przebiegu części pisemnej egzaminu maturalnego z dnia 8 maja 2013 roku – k. 328, dziennika zajęć – k. 329, zwolnień lekarskich – k. 5 – 6, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – k. 407, arkusza organizacyjnego z dnia 30 sierpnia 2013 roku – k. 103.

Sąd oparł się również na zeznaniach świadków i powódki, różnie jednak oceniając ich wiarygodność.

Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania świadka A. P. oraz dyrektora pozwanego (...)M. Ł., są one bowiem ze sobą zgodne i znajdują potwierdzenie w dokumentach przedłożonych w toku sprawy, w szczególności w arkuszach organizacyjnych na rok szkolny 2013/2014.

Odnośnie zeznań świadka I. N. Sąd miał na uwadze, że świadek wskazał, że co prawda powódka mogła mieć gorszy dzień po wręczeniu jej wypowiedzenia, ale jednocześnie świadek mówi o gorszym dniu, a nie o gorszym całym tygodniu, ponadto świadek zeznała, że powódka mogła się zmobilizować i napisać pozew w okresie od dnia 6 maja 2013 roku do dnia 13 maja 2013 roku. Odnośnie jednak stanu zdrowia powódki i możliwości jej działania w tym okresie Sąd jedynie pomocniczo oparł się na zeznaniach świadka I. N., głównie bowiem Sąd przeanalizował wnioski z opinii biegłych i to na podstawie tych wniosków, które Sąd podziela, doszło do ustalenia, że powódka jednak mogła sporządzić w danym okresie odwołanie od wypowiedzenia.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka K. M. w zakresie, w jakim z zeznań tych wynika, że powódka była niezdolna do samodzielnego napisania odwołania od wypowiedzenia (świadek wskazuje, że powódka nie mogła skleić paru słów,

nie wychodziła z domu, nie jadła), bowiem w tym zakresie Sąd oparł się na opiniach biegłych z zakresu neurologii, a zwłaszcza z zakresu psychiatrii. Ponadto Sąd miał na uwadze, że świadek jest córką powódki i jest zainteresowana w pozytywnym zakończeniu sprawy dla powódki. Sąd nie dał też wiary zeznaniom świadka K. M. w zakresie, w jakim wskazuje ona, że powódka nie mogła przed dniem 13 maja 2013 roku zgłosić się do lekarza psychiatrii z powodu braku dostępnych terminów, nie zostało to bowiem wykazane w toku postępowania.

Odnośnie z kolei zeznań samej powódki H. M. Sąd nie uznał ich za wiarygodne w zakresie, jakim wynika z nich, jakoby od razu po odebraniu przez powódkę wypowiedzenia nie była ona w stanie z nikim rozmawiać, nic zrobić, nie wychodziła z domu i od razu zgłosiła się do lekarza psychiatrii, bowiem z ustaleń Sądu wynika, że po otrzymaniu wypowiedzenia powódka pracowała jeszcze w pozwanym, a zwolnienie lekarskie miała dopiero od dnia 13 maja 2013 roku, a więc do lekarza poszła tydzień po otrzymaniu wypowiedzenia. Sąd nie dał też wiary powódce w zakresie, w jakim twierdzi ona, że miała zwolnienie lekarskie w okresie od 6 maja 2013 roku do 13 maja 2013 roku, bowiem powódka nie przedłożyła w toku postępowania zwolnienia lekarskiego na ten okres, a ponadto z ustaleń Sądu wynika, że pracowała ona w dniach 6 i 8 maja 2013 roku. Sąd miał również na uwadze, że powódka w odpowiedzi na pytanie dotyczące jej podpisu na wypowiedzeniu zeznała, że często dyrektor przedkładał jej dokumenty do podpisu, których ona nie czytała, nie mając przy sobie okularów. Sąd jednak nie uznał, aby faktycznie w tym przypadku powódka nie zapoznała się z wypowiedzeniem i automatycznie złożyła parafkę na tym wypowiedzeniu, bowiem na wypowiedzeniu jest oprócz podpisu powódki również sformułowanie „zapoznałam się z treścią” oraz data, nie sposób więc uznać, że powódka złożyła swój podpis oraz napisała, że się zapoznała z wypowiedzeniem bez jednoczesnego faktycznego zapoznania się z nim. Ponadto zresztą powódka sama nie twierdziła, że nie zapoznała się z wypowiedzeniem w dniu 6 maja 2013 roku, bądź też, że zapoznała się z wypowiedzeniem dopiero później.

Sąd ustalając stan faktyczny oparł się na dowodach z opinii biegłych z zakresu psychiatrii oraz z zakresu neurologii. Sąd podzielił w pełni wnioski zawarte w tych opiniach, a także wnioski płynące z ustnych wyjaśnień obu biegłych. Biegli zgodnie wskazali, że stan zdrowia powódki nie uniemożliwiał jej złożenia odwołania od wypowiedzenia do Sądu, swoje opinie podtrzymali oni podczas ustnych wyjaśnień, również zastrzeżenia złożone do obu opinii przez powódkę nie były w oczach Sądu na tyle zasadne, aby podważyć wnioski opinii. Ponadto biegli wyczerpująco i przekonująco odpowiedzieli na zgłaszane zastrzeżenia. Sąd miał na uwadze również decydujące znaczenie opinii biegłego z zakresu psychiatrii. Zwłaszcza istotne są wyjaśnienia ustne biegłego złożone na rozprawie w dniu 22 lutego 2017 roku, gdzie biegła przekonująco i fachowo wskazała, że zaburzenia adaptacyjne rozpoznane u powódki nie uniemożliwiły jej złożenia odwołania od wypowiedzenia do Sądu. Biegła wskazała, że w trakcie zaburzeń człowiek jest sprawny, nie dochodziło otepienia, powódka zdawała sobie sprawę ze swojej sytuacji i potrafiła ją prawidłowo rozpoznać, przejściowo mogła on poczuć się gorzej, ale mogła to być co najwyżej kwestia kilku godzin lub jednego dnia, a nie całego okresu od 6 maja 2013 roku do 13 maja 2013 roku, biegła dodała także, że nie stwierdzono u powódki zaburzeń koncentracji w tym okresie. Biegła dokonała też analizy przyjmowanych przez powódkę leków oraz ich dawek, co również doprowadziło biegłą do wniosku, iż biegła mogła złożyć odwołanie do Sądu w tym okresie.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie było roszczenie odszkodowawcze powódki związane z wręczonym jej wypowiedzeniem umowy o pracę. W pierwszej jednak kolejności przed samym merytorycznym rozpoznaniem zasadności i prawdziwości przyczyn wskazanych w tym wypowiedzeniu należało rozstrzygnąć kwestie przywróceniu terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia.

Zgodnie z art. 264 § 1 KP, w jego brzmieniu na moment wręczenia powódce wypowiedzenia, odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę wnosi się do sądu pracy w ciągu 7 dni od dnia doręczenia pisma wypowiedzającego umowę o pracę. Z ustaleń Sądu wynika, że powódka otrzymała wypowiedzenie dnia 6 maja 2013 roku, a więc powinna wnieść odwołanie do sądu pracy do dnia 13 maja 2013 roku. Tymczasem pozew w niniejszej sprawie został przez powódkę wniesiony dopiero dnia 18 czerwca 2013 roku (data na kopercie), a więc po prawie 1,5 miesiąca od zapoznania się przez nią z wypowiedzeniem. Tym samym odwołanie należy uznać za wniesione z uchybieniem terminu.

Zgodnie z art. 265 § 1 KP jeżeli pracownik nie dokonał - bez swojej winy - w terminie czynności, o których mowa w art. 97 § 2¹ i w art. 264, sąd pracy na jego wniosek postanowi przywrócenie uchybionego terminu. Jak widać z powyższego przesłanką przywrócenia terminu jest stwierdzenie braku winy pracownika w spóźnieniu się z wniesieniem odwołania do Sądu. W toku niniejszego postępowania powódka argumentowała, że jej brak winy polegał na tym, iż nie była psychicznie zdolna do sporządzenia odwołania i wniesienia go do Sądu, ze względu na swoje dolegliwości zdrowotne. Sąd dopuścił więc dowód z opinii zarówno biegłego z zakresu psychiatrii jak i biegłego z zakresu neurologii na okoliczność zbadania kwestii, czy faktycznie stan zdrowia powódki uniemożliwiał jej złożenie w terminie odwołania od wypowiedzenia. Z ustaleń poczynionych przez Sąd wynika, że jednak stan zdrowia powódki nie uniemożliwiał jej zachowania terminu 7-dniowego do sporządzenia i wniesienia odwołania, powódka nawet jeśli sama nie jest w stanie sporządzić wypowiedzenia, miała możliwość w tym czasie zwrócić się do prawnika, który by jej w przygotowaniu pisma pomógł. Tymczasem powódka nie zrobiła w ciągu 7 dni od zapoznania się z wypowiedzeniem niczego, co mogło by jej pomóc w odwołaniu się od wypowiedzenia, brak również jakichkolwiek informacji, aby komunikowała chociażby pozwanemu, że będzie chciała takie odwołanie wnieść. Jednocześnie tego samego dnia, gdy wręczono jej wypowiedzenie oraz dnia 8 maja 2013 roku powódka pracowała, uczestniczyła w pracach maturalnej komisji egzaminacyjnej, a więc musiała zachowywać psychiczną zdolność do jasnego formułowania myśli i rozpoznawania swojej sytuacji prawnej i faktycznej. Powódka nie była też unieruchomiona w domu z powodu choroby, mogła wychodzić, poruszać się, nie była ona w stanie psychicznym, który uniemożliwiałby jej sporządzenie odwołania do Sądu, była w stanie formułować swoje myśli. Sąd miał na uwadze, że przy ocenie braku winy przy niedochowaniu terminu z art. 264 § 1 KP powinno się wziąć pod uwagę indywidualne cechy pracownika oraz obiektywny miernik staranności. Indywidualne cechy powódki niewątpliwie miały w niniejszej sprawie duże znaczenie, jednak opinia biegłego z zakresu psychiatrii oraz opinia biegłego z zakresu neurologii miały istotne znaczenie co do kwestii zachowania przez powódkę terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia. Powódka jest ponadto osobą wykształconą, ma wykształcenie wyższe, ma wieloletni staż pracy, stąd też nie sposób z kolei argumentować, że może nie była świadoma przysługującego jej prawa do wniesienia odwołania. Ponadto w treści wręczonego jej wypowiedzenia znajduje się odpowiednie pouczenie, w którym wyraźnie wskazano, że termin na wniesienie odwołania wynosi 7 dni. Również test obiektywnego miernika staranności wypada dla powódki niekorzystnie, bowiem niewątpliwie obiektywna staranność wymaga, aby pracownik, który nie zgadza się z wypowiedzeniem chociażby zaczął czynić pewne kroki, które pomogą mu w zakwestionowaniu tego wypowiedzenia. Powódka tymczasem nie zrobiła w ciągu owych 7 dni, wynikających z Kodeksu pracy, niczego, co mogłoby wskazywać na jej chęć wniesienia odwołania i zachowanie chociaż podstawowej staranności w zachowaniu swego prawa do zakwestionowania wypowiedzenia.

Odnosnie do stanu zdrowia powódki należy zgodzić się z poglądem, że faktycznie zaburzenia psychiczne na tle nerwicowym mogą stanowić podstawę do przywrócenia terminu, jeśli połączone są z przyjmowaniem leków spowalniających reakcje psychiczne (patrz: A. Giedrewicz-Niewińska, Przywrócenie terminów dochodzenia roszczeń ze stosunku pracy, Monitor Prawa Pracy nr 2/2012). Niewątpliwie jednak taka okoliczność powinna być stwierdzona po przebadaniu powódki przez biegłego, który zapozna się również z dokumentacją medyczną. W niniejszej sprawie takie badanie zostało przeprowadzone i biegły wypowiedział się jednoznacznie, wskazując, że przyjmowane przez powódkę leki, ani też rozpoznanie medyczne jej choroby, nie wskazują na to, aby rzeczywiście mogła mieć ona na tyle spowolnione reakcje psychiczne, aby zachodziły przeszkody do wniesienia w terminie odwołania. Powódka nie była też hospitalizowana w tym okresie, nie miała również zwolnienia lekarskiego, które zabraniałoby jej wychodzenia z domu, wreszcie z ustaleń faktycznych wynika, że przecież opuściła dom chociażby dnia 8 maja 2013 roku, a więc już po wręczeniu jej wypowiedzenia, kiedy to zachowywała sprawność psychiczną i fizyczną pozwalającą jej na świadczenie pracy w ramach komisji egzaminacyjnej.

Reasumując powyższe Sąd uznał, że nie zostało w toku postępowania wykazane, aby powódka bez swojej winy nie dochowała terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia. Należy wobec tego uznać to odwołanie za spóźnione, co z kolei skutkuje oddaleniem powództwa.

W tym miejscu należy jeszcze na marginesie odnieść się do samych merytorycznych zarzutów odwołania. Jak wskazano wyżej w niniejszej sprawie podstawą do oddalenia powództwa jest wniesienie odwołania po terminie.

Odnosząc się ponadto do przyczyny wypowiedzenia wręczonego powódce należy zauważyć, że było to zmniejszenie się liczby godzin z geografii i podstawy przedsiębiorczości, co skutkowało brakiem możliwości ograniczenia zatrudnienia powódki w trybie art. 22 ust. 2 Karty Nauczyciela. Z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd wynika, że w planowanym arkuszu organizacyjnym na rok szkolny 2013/2014 przeznaczono łącznie 10,79 godzin tygodniowo geografii i podstaw przedsiębiorczości, a więc dwóch przedmiotów, których powódka mogła uczyć. Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć wynosi 18 godzin, co oznacza, że według stanu na dzień zatwierdzenia owego arkusza organizacyjnego (17 maja 2013 roku) arkusz ten został zatwierdzony przez starostę (...) można było wygospodarować powyżej pół etatu z łącznej liczby godzin z geografii i podstaw przedsiębiorczości. Sąd jednak ustalił, że pismem z dnia 17 maja 2013 roku ze Starostwa Powiatowego w W. dyrektor pozwanego został zobowiązany do przeprowadzenia analizy stanu zatrudnienia i podjęcia decyzji kadrowych wynikających ze zmian organizacyjnych, a jednocześnie zastrzeżono, że należy też uwzględnić możliwość zaistnienia konieczności zmiany zatwierdzonego arkusza organizacyjnego po zakończeniu naboru do klas pierwszych, na podstawie analizy jego aktualnego przebiegu. Oznacza to, że dyrektor powinien mieć na uwadze również ostatecznie prognozowaną liczbę klas i faktyczną liczbę godzin z poszczególnych przedmiotów. Z przeprowadzonej przez dyrektora pozwanego analizy wynikało, że nie będzie możliwości zmniejszenia etatu powódki do 0,5 etatu, w związku z czym wręczył on jej wypowiedzenie. Dyrektor analizował bowiem przyszłą sytuację, która miała mieć miejsce od dnia 1 września 2013 roku w zakresie ilości uczniów i skompletowanych klas pierwszych. Z analizy dyrektora wynikało, że nie uda się przeprowadzić naboru na tak dużą ilość klas, aby zapewnić nawet te 10,79 godziny tygodniowo z arkusza organizacyjnego, co doprowadziło do decyzji o wręczeniu powódce wypowiedzenia. Jak zaś wynika z dalszych ustaleń Sądu, przewidywania dyrektora były trafne, bowiem arkusz organizacyjny na rok szkolny 2013/2014 zatwierdzony już dnia 6 września 2013 roku (k. 103 akt sprawy) wskazywał ostatecznie jedynie 4,79 godziny tygodniowo łącznie z przedmiotów geografia i podstawy przedsiębiorczości, a więc znacznie poniżej połowy etatu, czyli 9 godzin tygodniowo.

W tym miejscu należy wskazać na treść art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela (t.j. – Dz. U. z 2017 roku, poz. 1189, ze zm.), zgodnie z którym dyrektor szkoły w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć rozwiązuje z nim stosunek pracy lub, na wniosek nauczyciela, przenosi go w stan nieczynny. Nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania może wyrazić zgodę na ograniczenie zatrudnienia w trybie określonym w art. 22 ust. 2. W niniejszej sprawie, jak to już wyżej wskazano, doszło do zmian planu nauczania uniemożliwiających zatrudnienie powódki w pełnym wymiarze czasu pracy. Jednocześnie ostatecznie ustalony wymiar godzin z geografii i podstaw przedsiębiorczości, a więc 4,79 godzin tygodniowo, to wymiar mniejszy niż ten z art. 22 ust. 2 Karty Nauczyciela, gdzie z kolei wskazano, że zasada ograniczenia zatrudnienia nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania do wymiaru nie niższego niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć i proporcjonalnego zmniejszenia wynagrodzenia może być - za zgodą nauczyciela - stosowana również w wypadku, gdy z przyczyn, o których mowa w art. 20 ust. 1, nie ma możliwości zatrudnienia nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć oraz nie istnieją warunki do uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w innej szkole.

Reasumując powyższe przepisy Karty Nauczyciela wynika z nich, że w przypadku zmniejszenia liczby godzin do takiego stopnia, że nie jest możliwe zapewnienie pełnego etatu nauczycielowi należy z nim rozwiązać umowę o pracę. Jednak w przypadku, gdy jest to nauczyciel mianowany, wówczas można ograniczyć wymiar jego zatrudnienia do minimum 1/2 etatu, czyli 9 godzin tygodniowo. Jeśli nie sposób zapewnić nawet tych 9 godzin tygodniowo, wówczas nie ma jednak innego wyjścia niż rozwiązanie z nauczycielem stosunku pracy. W niniejszej zaś sprawie ostatecznie łącznie z geografii i podstaw przedsiębiorczości było 4,79 godziny tygodniowo, a więc liczba niezapewniająca połowy etatu, co musiało w świetle powyższych przepisów skutkować rozwiązaniem stosunku pracy z powódką. Tym samym rozwiązanie umowy o pracę było zgodne z prawem, przyczyna podana w wypowiedzeniu zaś była prawdziwa i konkretna,

zgodna z rzeczywistością. Warto jeszcze dodać, że gdyby pozostawiony został poprzedni wymiar godzin, a więc 10,79 godziny tygodniowo, wówczas należałoby wymagać od pracodawcy, który zdecydowałby jednak o zwolnieniu powódki, wskazani kryteriów jakimi kierował się zwalniając właśnie powódkę, skoro miał do wyboru 3 nauczycieli mogących prowadzić zajęcia z geografii i 2 nauczycieli prowadzących zajęcia z podstaw przedsiębiorczości. Jednak w sytuacji, gdy ostatecznie wymiar godzin nie pozwala na skompletowanie łącznie połowy etatu z obu tych przedmiotów brak podania kryteriów do zwolnienia nie ma znaczenia, bowiem dla powódki, nawet gdyby przydzielono jej wszystkie możliwe godziny z geografii i podstaw przedsiębiorczości nie byłoby minimum, czyli 1/2 etatu. Należy jednak raz jeszcze podkreślić, że powyższe rozważania co do prawdziwości i zasadności przyczyny wypowiedzenia mają znaczenie jedynie na marginesie przyczyny oddalenia powództwa, którą w niniejszej sprawie było niezachowanie terminu do wniesienia odwołania od wypowiedzenia z art. 264 § 1 KP.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

W kwestii kosztów postępowania Sąd orzekł na podst. art. 98 oraz § 12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 roku, poz. 461, ze zm.) – w jego brzmieniu z dnia wniesienia powództwa, zasądzając na rzecz pozwanego od powódki kwotę 60,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Sąd przyznał również ze Skarbu Państwa pełnomocnikowi powódki z urzędu kwotę 120,00 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (§19 w zw. z §12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia), mając na uwadze większy nakład pracy pełnomocnika z urzędu, który w toku postępowania składał liczne pisma procesowe.

Sąd nie znalazł również podstaw do obciążenia powódki kosztami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa, a zgodnie z art. 97 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych takie obciążenie powoda będącego pracownikiem może nastąpić jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych. Stąd też Sąd przejął koszty wynagrodzenia biegłych poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa w toku postępowania, w kwocie łącznie 1.371,88 zł, na rachunek Skarbu Państwa.